

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
(นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปทุมธานี

THE SITUATIONS AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION IN SCHOOL
CURRICURUM B.E. 2544 ACT IN THE ART COURSE CATEGORIES (DRAMA ART
FOR SECOND LEVEL) IN VIEWS OF INSTITUTION ADMINISTRATORS
AND ART INSTRUCTORS UNDER THE JURISDICTION OF
THE PATHUMTHANI EDUCATIONAL SERVICE AREA

¹⁾ดำเนิน คำดา ²⁾ดร.บุญเรือง ศรีเหรียญ ²⁾ดร.อุษา คงทอง

¹⁾Dumnern Kumda ²⁾Dr. Boonrueng Sriharun ²⁾Dr. Usa Kongthong

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การพัฒนาประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) จำนวน 352 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 81 คน ครูผู้สอนจำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบ t (t-test independendt) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

¹⁾ นักศึกษาหลักสูตรการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

²⁾ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตรอยู่ในระดับ ปานกลาง

ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหาร และบริการตามหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย

ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การพัฒนาประสบการณ์ ขนาดของสถานศึกษา พบว่า ตำแหน่งการปฏิบัติงานและวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหาร บริการตามหลักสูตร และด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ ในการทำงาน การพัฒนาประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The objectives of this thesis study was 1) to study the situations and the problems of the implementation in School Curriculum B.E. 2544 Act in the Art Course Categories (Drama Art for Second Level) under the jurisdiction of the Pathumthani Educational Service Area. 2)to compare the findings the situations and the problems of the implementation in School Curriculum B.E. 2544 Act in the Art Course Categories (Drama Art for Second Level) under the jurisdiction of the Pathumthani Educational Service Area. To divide status group, sex group, degree testimonial group, experience group, development group, and school size group.

The population used this study included quantitative method is designed groups namely the institution administrators and art instructors (Drama Art for Second Level) under the jurisdiction of the Pathumthani Educational Service Area. To taling at 162 samples are 81 institution administrators 81 art instructors (Drama Art for Second Level) from the total population of 352 people through the Stratified Random Sampling method. The tool used in data collection are 5 scales is the pre-structured questionnaire while The findings are presented in percentage and means value while the applied statistics involves the standard deviation and the t-test independent analysis with a confidence level at 0.89.

The findings were as follows

The Situations Level From of The Implementation In School Curriculum B.E. 2544 Act In The Art Course Categories (Drama Art For Second Level) Under The Jurisdiction of The Pathumthani Educational Service Area. the finding in overall is found “Moderate” level however, when considering the sub aspects, the learning’s and teaching’s activities is found “High” level while the administration and the services on school curriculum is found “Moderate” level.

The Problem Level From of The Implementation In School Curriculum B.E. 2544 Act In The Art Course Categories (Drama Art For Second Level) Under The Jurisdiction Of The Pathumthani Educational Service Area. the finding in overall is found “Moderate” level however, when considering the sub aspects, the administration and the services on school curriculum is “Moderate” level when considering the sub aspects, the learning’s and teaching’s activities is found “deplete” level.

To compare the situations of the implementation in school curriculum B.E. 2544 act in the art course categories (drama art for second level) under the Jurisdiction of the Pathumthani educational service area. To divide status group, sex group, degree testimonial group, experience group, development group, and school size group. The finding of the status group, and the degree testimonial group are at .05 significant level. The other one’s with also no distance differences.

To compare the problem of the implementation in school curriculum B.E. 2544 act in the art course categories (drama art for second level) under the Jurisdiction of the Pathumthani educational service area. To divide status group, sex group, degree testimonial group, experience group, development group, and school size group. The findings with also no distance differences.

ความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดกระแสแห่งการปรับเปลี่ยนทางสังคมและเศรษฐกิจครั้งยิ่งใหญ่ ซึ่งในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาคือเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อชีวิตมนุษย์และสังคม สามารถช่วยพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถเสริมสร้างสติปัญญา ซึ่งเป็นแนวทางในการเลี้ยงชีพที่สุจริตและเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพของประเทศชาติที่ทั่วโลกให้การยอมรับว่าเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ ของสังคม ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวไว้ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2550) มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมุ่งพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่พึงประสงค์ มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพในการพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา โดยมุ่งหมายให้คนทุกคนได้เข้าถึงบริการทางการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากครอบครัว ชุมชน ซึ่งสนับสนุนการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างกว้างไกล ครอบคลุมสถานการณ์ของสังคมไทยและสังคมโลก เพื่อให้การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์ ทางปัญญา เพื่อพัฒนาคนได้เต็มศักยภาพตลอดชีวิต ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นสังคมคุณภาพ ทั้งนี้การจัดการศึกษาต้องอาศัยว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (กรมวิชาการ, 2544 :13)

จากเหตุผลสำคัญคือหลักสูตรการศึกษาของไทยที่ใช้ยู่คือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกระทรวงศึกษาโดยกรมวิชาการ ได้ติดตามผลและการดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรที่ใช้ยู่ในปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมจึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรขึ้นใหม่

หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 ให้ความสำคัญต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะชื่นชมความงามสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้นกิจกรรมศิลปะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยตรงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ พัฒนากระบวนการรับรู้ทางศิลปะการเห็นภาพรวม การสังเกตรายละเอียด สามารถค้นพบศักยภาพของตนเองอันเป็นพื้นฐาน

ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ด้วยการมีความรับผิดชอบมีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ตามหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี พบว่ายังไม่เคยมีผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 แต่อย่างใด ทำให้ไม่ทราบได้ว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด การเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคหรือข้อผิดพลาดประการใด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานีเพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) ด้านการบริหารและการบริการตามหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 352 คน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวน 176 คน

1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวน 176 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์ ช่วงชั้นที่ 2) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 303) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวน 81 คนและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวน 81 คน

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาข้อความในแบบสอบถามว่ามีความตรงตามเนื้อหาสาระครอบคลุมเพียงใด โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) คำนวณได้มากกว่าหรือเทียบเท่า .05 แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขได้แบบสอบถามจำนวน 58 ข้อ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีครอนบาช (นภาพรรณ จิตต์กระจ่าง, 2543 : 67) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ใช้วิธีการทดสอบค่า t สำหรับกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent)

ผลการวิจัย

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$)

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$)

3. การเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งการปฏิบัติงานระหว่างกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มครูผู้สอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษาระหว่างวุฒิการศึกษาปริญญาตรี เอกนาฏศิลป์และวุฒิการศึกษาปริญญาตรีเอกอื่นๆ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) เมื่อ พิจารณาตามขนาดสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผล

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องทั้งระดับกระทรวง ระดับจังหวัดให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ จัดให้มีการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเข้าใจและ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษานั้นผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ มีการประสานงานภายในองค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดกรอบ แผนงาน วัตถุประสงค์ จุดเด่นและจุดพัฒนาของสถานศึกษา ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของตนเท่าที่ควร การกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การนิเทศติดตามผล การวัดผล ประเมินผลในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการขอความร่วมมือการสนับสนุนจากชุมชน องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ยังมีน้อย

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตรและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การพัฒนาประสบการณ์ ขนาดของสถานศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ดังนี้

ความคิดเห็นเมื่อจำแนกตามตำแหน่งระหว่างกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูผู้สอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการปฏิบัติตามสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ เปรมสุข (กิตติศักดิ์ เปรมสุข, 2542 : 82) วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2541 ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตาก ผลวิจัยพบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตาก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้าน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเมื่อเปรียบเทียบกับผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน

วุฒิการศึกษาระหว่างวุฒิการศึกษาปริญญาตรีเอกนาฏศิลป์และวุฒิการศึกษาปริญญาตรีเอกอื่นๆ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี เอกนาฏศิลป์ในสัดส่วนที่ต่างกันมากเมื่อเทียบกับวุฒิการศึกษาปริญญาตรีเอกอื่น ๆ จึงทำให้ระดับการปฏิบัติตามสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับจิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์ (จิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 142-147) กล่าวว่าบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผล สำเร็จขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนซึ่งในบทบาทของผู้บริหารต้องจัดเตรียมบุคลากรและจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถตามความถนัดเพื่อจะได้จัดมวลประสบการณ์ความรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในความเป็นจริงแล้วสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีข้อจำกัดเรื่องการจัดครูเข้าสอนให้ตรงกับวุฒิการศึกษาของครูผู้สอนจึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ปัญหาส่วนใหญ่ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คือบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดทักษะในการพัฒนาหลักสูตรและแหล่งความรู้มีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย อนันตผล (ศิริชัย อนันตผล, 2534 :18) พบว่าปัญหาในด้านต่างๆที่พบในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นส่วนใหญ่ขาดเอกสารที่เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรส่วนกลาง ในขณะที่เดียวกันก็ไม่รู้จักความต้องการความจำเป็นของท้องถิ่นดีพอจะเห็นได้ว่านักเรียนไม่สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้ในชีวิตจริงเพราะไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น

ขนาดสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตรทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการปฏิบัติตามสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยในเรื่องของการจัดอาคารสถานที่การนิเทศติดตามผลการประเมินผลด้านการบริหารและบริการหลักสูตรการจัดการบริหารและบริการเอกสารประกอบหลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์พันธ์ เศษะคุปต์ (พิมพ์พันธ์ เศษะคุปต์, 2533 : 20) กล่าวว่าความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นตัวแปรที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพจิตดีมีความตั้งใจเรียนดีสอดคล้องกับงานวิจัยของสายสวาสดี วิไลกุล (สายสวาสดี วิไลกุล, 2537 : 80) วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตร

มัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลวิจัยพบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารหลักสูตรต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ทั้งด้านเตรียมความพร้อมและด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรอีกประการหนึ่งคือสำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีสถานศึกษาขนาดเล็กมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่จึงทำให้มีความแตกต่างในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตรและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การพัฒนาประสบการณ์ ขนาดของสถานศึกษาพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ในปัจจุบันหน่วยงานต้นสังกัด ได้มีการกำหนดนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมให้ความรู้ในเรื่องของ ขั้นตอนการปฏิบัติ ตามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ได้อย่างครบถ้วน ถูกต้องตามขั้นตอน ส่งผลให้สถานศึกษามีการปฏิบัติตามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2) ภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมเพ็ญ กุลละวณิชย์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตแก้วปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยนำหลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 มาใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ควรนำเอาข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากงานวิจัยไปสำรวจความต้องการช่วยเหลือของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กรณีสถานศึกษาในสังกัดมีสภาพและปัญหาและนำประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษามาเผยแพร่ โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการ

วางแผนพัฒนาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ด้านสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2)

ภาคการบริหารและบริการตามหลักสูตร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ควรมีการบริการส่งเสริมงานการจัดอาคารสถานที่และแหล่งวิทยาการเพื่อส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดครูเข้าสอนตามความสามารถและความถนัด มีการติดตามวัดผลประเมินผลด้านการบริการและการบริหารตามหลักสูตร

ภาคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการส่งเสริมให้จัดทำและใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดมุมประสบการณ์และจัดบรรยากาศในห้องเรียนการใช้เอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตร

ด้านปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ช่วงชั้นที่ 2)

ภาคการบริหารและบริการตามหลักสูตร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี ควรมีการบริการส่งเสริมงานการจัดอาคารสถานที่และแหล่งวิทยาการเพื่อส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผนการใช้หลักสูตร การจัดบริการเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตรรวมทั้งการติดต่อประสานงานการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการบริการหลักสูตร

ภาคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการจัดบริการส่งเสริมงานการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตร การจัดมุมประสบการณ์และการจัดบรรยากาศในห้องเรียนติดตามประเมินผล วัดผลทั้งก่อนเรียน ขณะทีเรียนและหลังเรียนอย่างเป็นระบบ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. **แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กิตติศักดิ์ เปรมสุข. 2524. **ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดตาก**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539. **การพัฒนาหลักสูตรหลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ออลีนเพลส.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ . 2533. **บรรยากาศการเรียนการสอน ปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการสอน**.
มิตรครู 32 (ธันวาคม 2533)
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมและสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 7**.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมเพียง กุลละวณิชย์. 2545. **การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในของผู้นิเทศ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตแก้วปราการ จังหวัดสมุทรปราการ** .
ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สายสวาสดี วิไลกุล. 2537. **ปัญหาการบริหารหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ในโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี**. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ศิริชัย อนันตผล. 2534. **การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น**.
ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.